Krimināllieta Nr. 15220099423

Lietas arhīva Nr. KA04-0550-25/7

ECLI:LV:RAT:2025:0409.15220099423.6.S

Rīgas apgabaltiesa
SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2025. gada 9. aprīlī

Tiesa šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Signe Kalniņa un tiesneses Sandra Amola un Lauma Šteinerte,

piedaloties prokuroram Viktoram Vendenam un zvērinātai advokātei Oksanai Rosovskai,

atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu /Persona E/, personas kods /Personas kods A/, apsūdzībā saistībā ar Rīgas Ziemeļu prokuratūras prokurora Viktora Vendena iesniegto apelācijas protestu par Rīgas pilsētas tiesas 2024. gada 24. oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas pilsētas tiesas 2024. gada 24. oktobra spriedumu /Persona E/ atzīts par nevainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā, un attaisnots.

/Persona E/ piemērotie drošības līdzekļi – uzturēšanās noteiktā vietā un aizliegumu izbraukt no valsts – atcelti.

[2] Pirmstiesas kriminālprocesā /Persona E/, celta apsūdzība pēc krimināllikuma 312. panta otrās daļas par to, ka viņš izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

[3] Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas protestu iesniedzis Rīgas Ziemeļu prokuratūras prokurors Viktors Vendens, lūdzot atcelt spriedumu, ar kuru /Persona E/ atzīts par nevainīgu pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas un attaisnots, atzīt /Persona E/ par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā un noteikt sodu – sabiedriskais darbs 200 stundas, kā arī noteikt galīgo sodu, pilnībā pieskaitot neizciesto papildsodu pēc Daudznozaru specializētās prokuratūras 2022. gada 19. maija prokurora priekšraksta par sodu – sabiedriskais darbs 200 stundas, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 7 mēnešiem 5 dienām.

Apelācijas protestā norādīts, ka tiesa pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 1. pantu, 124. panta otro daļu, 511. panta otro daļu, 512. pantu, Krimināllikuma 1. pantu, un nepamatoti /Persona E/ atzinusi par nevainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā, un viņu attaisnojusi. Apelācijas protests pamatots ar sekojošu argumentāciju.

Tiesa kļūdaini atzinusi, ka apsūdzētajam inkriminētajās darbībās nav konstatējams noziedzīgā nodarījuma sastāva (*corpus delicti*) visu objektīvo un subjektīvo pazīmju kopums, lai tās atzītu par pietiekamām Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma konstatēšanai.

Tiesa nepamatoti atzinusi, ka 2023. gada 5. novembrī, kad apsūdzētais bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām vadīja transportlīdzekli – automašīnu */Transportlīdzeklis A/* ar valsts reģistrācijas numuru /Transportlīdzeklis B/, izpildāms bija Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 10. oktobra lēmums, ar kuru apsūdzētajam bija noteikts galīgais sods – sabiedriskais darbs uz 260 stundām.

Nepamatota ir tiesas nostāja attiecībā pret papildsoda juridisko spēku un tā tiesiskajām sekām līdz ar Rīgas pilsētas 2023. gada 10. oktobra lēmuma spēkā stāšanos un nav izšķirošas nozīmes tam, ka Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 15. maija lēmumā tiesa noteikusi galīgo sodu tikai sabiedriskais darbs, bez papildsoda, jo atbilstoši Krimināllikuma 44. panta otrajai daļai papildsods apsūdzētajam bija izpildāms patstāvīgi no 2022. gada 30. maija līdz 2025. gada 29. maijam, tas ir laikā, kad paralēli tika pieņemts Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 15. maija lēmums un Rīgas pilsētas 2023. gada 10. oktobra lēmums.

[4] Apsūdzētais un viņa aizstāve Oksanas Rosovska iesnieguši viedokli par apelācijas protestu, lūdzot pirmās instances tiesas spriedums kā tiesisku un pamatotu atstāt negrozītu.

Viedoklī norādīts, ka, lai konstatētu visas Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes, nepieciešams konstatēt, ka ar Daudznozaru specializētās prokuratūras prokurora 2022. gada 19. maija priekšrakstu par sodu noteiktais papildsods – transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana uz 3 gadiem –2023. gada 5. novembrī joprojām bija izpildāms.

Viedoklī akcentēts, ka ar Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 15. maija lēmumu, sodam, kas noteikts ar 2023. gada 9. februāra Rīgas Austrumu prokuratūras prokurora priekšrakstu par sodu krimināllietā Nr. 11089096622, daļēji pieskaitīts neizciestais sods pēc 2022. gada 19. maija Daudznozaru specializētās prokuratūras prokurora priekšraksta par sodu krimināllietā Nr. 11520087821 un /Persona E/ galīgais sods noteikts pēc nolēmumu kopības, nosakot tikai sabiedrisko darbu uz 180 stundām, nenosakot papildsodu. Minētais lēmums netika pārsūdzēts. Savukārt ar Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 10. oktobra lēmumu, daļēji saskaitot sodus, kas noteikti ar Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 15. maija lēmumu un Daudznozaru specializētās prokuratūras prokurora 2023. gada 21. augusta priekšrakstu par sodu krimināllietā Nr. 11092089321, /Persona E/ galīgais sods noteikts – sabiedriskais darbs uz 260 stundām. Arī šis lēmums nav pārsūdzēts, stājies spēkā un kļuvis izpildāms.

Apsūdzētā un viņa aizstāves ieskatā tiesa pamatoti secināja, ka 2023. gada 5. novembrī, kad /Persona E/ bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām vadīja transportlīdzekli, izpildāms bija Rīgas pilsētas 2023. gada 10. oktobra lēmums par galīgā soda noteikšanu, ar kuru /Persona E/ bija noteikts galīgais sods – sabiedriskais darbs uz 260 stundām par visiem viņam iepriekš izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem, tai skaitā arī par kriminālprocesā Nr. 11520087821 konstatēto, kurā viņš tika sodīts ar Daudznozaru specializētās prokuratūras prokurora 2022. gada 19. maija priekšrakstu par sodu.

Atsaucoties uz tiesiskās paļāvības principu, viedoklī norādīts, ka iestādes kļūda, kurā privātpersona nav vainojama, nedrīkst radīt privātpersonai nelabvēlīgas sekas.

[5] Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /Persona E/ paskaidroja, ka savu vainu pilnībā atzīst, nožēlo izdarīto noziedzīgo nodarījumu un lūdza piemērot jebkuru soda veidu, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu.

Atbildot uz jautājumiem, apsūdzētais paskaidroja, ka strādā /Organizācija A/ par komplektētāju, ir faktiskā un deklarēta dzīvesvieta, kur dzīvo kopā ar māti, apgādājamu personu nav, ir ilglaicīgas attiecības ar meiteni, jau ilgu laiku nelieto narkotiskās vielas, pilnībā mainījis dzīvesveidu. Visus naudas sodus samaksājis un piespiedu darba stundas nostrādājis. Šī gada pavasarī uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 312. panta, kriminālprocess apturēts.

[6] Apelācijas instances tiesas sēdē prokurors V. Vendens apelācijas protestu uzturēja pilnā apjomā uz tajā norādītajiem argumentiem un lūdza pirmās instances tiesas spriedumu atcelt un taisīt jaunu, /Persona E/ notiesājošu spriedumu. Prokurors arī norādīja, ka šī gada pavasarī attiecībā uz /Persona E/ uzsākts jauns kriminālprocess pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas, kas šobrīd ir apturēts. Tāpat prokurors precizēja, ka, nosakot galīgo sodu /Persona E/, transportlīdzekļa vadīšanas tiesības atņemamas uz 1 mēnesi un 20 dienām.

[7] Aizstāve apelācijas instances tiesas sēdē uzturēja tiesā iesniegtajā viedoklī par apelācijas protestu pausto argumentāciju un lūdza pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu. Aizstāve arī lūdza, ja apelācijas instances tiesa nolems /Persona E/ sodīt, tad piemērot ar brīvības atņemšanu nesaistītu sodu.

Motīvu daļa

[8] Tiesas kolēģija, iepazinusies ar apelācijas protesta motīviem, uzklausījusi lietas dalībnieku viedokļus, pārbaudījusi krimināllietas materiālus, atzīst, ka apelācijas protests ir pamatots un apmierināms, Rīgas pilsētas tiesas 2024. gada 24. oktobra spriedums ir atceļams un taisāms jauns nolēmums.

[9] Kriminālprocesa likuma 511. panta otrajā daļā noteikts, ka spriedumam jābūt tiesiskam un pamatotam. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 512. panta pirmo daļu tiesa, taisot spriedumu, pamatojas uz materiālo un procesuālo tiesību normām. Spriedumu var atzīt par tiesisku un pamatotu tikai tad, ja, iztiesājot lietu, tiesa nav pieļāvusi materiālo vai procesuālo tiesību normu pārkāpumus.

Tiesas kolēģija konstatē, ka pirmās instances tiesa norādītās tiesību normas nav ievērojusi.

Tiesas kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesa nepamatoti atzina /Persona E/ par nevainīgu viņam celtajā apsūdzībā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā. Pirmās instances tiesa, attaisnojot apsūdzēto /Persona E/ par Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, nav izvērtējusi pierādījumus atbilstoši Kriminālprocesa likumā noteiktajām prasībām, līdz ar to nav panākts taisnīgs kriminālatiesisko attiecību noregulējums.

[10] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 565. panta trešās daļas 2. punkta nosacījumiem, pamatojoties uz prokurora protestu [..], apelācijas instances tiesa var atcelt attaisnojošu pirmās instances tiesas spriedumu un taisīt notiesājošu spriedumu.

Ievērojot to, ka prokurora protests ir pamatots un Rīgas pilsētas tiesas 2024. gada 24. oktobra spriedums tiek atcelts par /Persona E/ atzīšanu par nevainīgu un attaisnošanu apsūdzībā pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas, taisot jaunu notiesājošu spriedumu, apelācijas instances tiesa norāda, ka tai nav saistošs pirmās instances tiesas sniegtais pierādījumu novērtējums un tiesas izdarītie secinājumi.

Apelācijas instances tiesa ir tiesīga sniegt citādu – no pirmās instances tiesas atšķirīgu – pierādījumu novērtējumu un izdarīt citādus atzinumus.

[11] Tiesas kolēģija, novērtējot pierādījumus lietā, konstatē, ka /Persona E/ izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Ar Daudznozaru specializētās prokuratūras 2022. gada 19. maija prokurora priekšrakstu par sodu /Persona E/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un sodīts ar sabiedriskajiem darbiem uz 120 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 gadiem. Nolēmums stājies spēkā 2022. gada 30. maijā.

Pilnībā neizciešot transportlīdzekļa vadīšanas tiesību ierobežošanas sodu, kas noteikts ar Daudznozaru specializētās prokuratūras 2022. gada 19. maija prokurora priekšrakstu par sodu, 2023. gada 5. novembrī ap plkst. 18.33 /Persona E/ bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām vadīja transportlīdzekli – automašīnu */Transportlīdzeklis A/* ar valsts reģistrācijas numuru /Transportlīdzeklis B/ –, ar kuru brauca pa Jaunciema gatvi no Traktora ielas Kalmju ielas virzienā, Rīgā.

Ar šādām darbībām /Persona E/ izdarīja Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu.

[12] Tiesas kolēģija uzskata, ka ar lietā esošajiem pierādījumiem pilnībā apstiprinās /Persona E/ vaina viņam celtajā apsūdzībā par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā.

[12.1] Ar Daudznozaru specializētās prokuratūras prokurora 2022. gada 19. maija priekšraksta par sodu krimināllietā Nr. 11520087821, no kura izriet, ka /Persona E/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīts ar sabiedrisko darbu uz 120 stundām, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 3 gadiem. Priekšraksts par sodu stājies spēkā 2022. gada 30. maijā (lietas 38.-39. lapa).

[12.2] Ar liecinieka /Persona F/ ziņojumu, no kura izriet, ka 2023. gada 5. novembrī Rīgā ap plkst.18.33 /Persona E/ vadīja transportlīdzekli */Transportlīdzeklis C/* ar valsts reģistrācijas numuru /Transportlīdzeklis B/ pa Jaunciema gatvi no Traktoru ielas, Kalmju ielas virzienā ar braukšanas ātrumu 84 km/h, pie atļautā braukšanas ātruma 40 km/h. Tika pieņemts lēmums apturēt transportlīdzekli. Apturot transportlīdzekli, pārbaudot personu, tika konstatēts, ka vadītājam ir vadīšanas tiesību aizliegums. Vadītājs tika nogādāts Gaujas ielā 15 pie izmeklētāja (lietas 9. lapa).

[12.3] Ar 2023. gada 5. novembra izdruku no VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija" datubāzes, no kuras izriet, ka /Persona E/ par Ceļu satiksmes likuma 51. panta sestās daļas 1. punktā paredzēto pārkāpumu ir 2021. gada 5. augustā lietā Nr. 15550011606621 piemērots administratīvais naudas sods 500 *euro*, kā arī saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 30. panta otrās daļas 3. punktu piemērots vadīšanas tiesību izmantošanas aizliegums, jo naudas sods nav samaksāts gada laikā no soda uzlikšanas dienas.

Tāpat /Persona E/, pamatojieties uz krimināls odu, kuru piemērojusi Daudznozaru specializētā prokuratūra, ir transportlīdzekļu vadīšanas tiesību liegums no 30.05.2022. līdz 29.05.2025. (lietas 29.-30. lapa).

[12.4] Ar liecinieces /Persona G/ pirmstiesas kriminālprocesā liecināto, ka viņa sev piederošo transportlīdzekli */Transportlīdzeklis A/* ar valsts reģistrācijas numuru /Transportlīdzeklis B/ nogādās uz divām iespējamām adresēm (lietas 10. lapa).

[12.5] Ar 2023. gada 6. novembra /Persona E/ pirmstiesas kriminālprocesā sniegtajām liecībām aizdomās turētā statusā izriet, ka vadītāja apliecības viņam nav un nekad nav bijusi. Prokuratūras lēmumi viņam bija saprotami. 2023. gada 5. novembrī ap plkst. 18.33 Rīgā vadījis transportlīdzekli */Transportlīdzeklis A/* ar valsts reģistrācijas numuru /Transportlīdzeklis B/ un viņu apturējusi policija, jo viņš pārsniedzis ātrumu. Transportlīdzeklī atradies viens un braucis pie tantes, jo viņam piezvanīts un pateikts, ka tantei ir slikti ar veselību. Braucis virzienā uz Jaunciemu. Kad policija viņu apturējusi, pie viņa pienākuši policijas darbinieki un palūguši uzrādīt vadītāja apliecību un transportlīdzekļa tehnisko pasi. Apzinās, ka viņam ir liegums vadīt transportlīdzekļus, savu vainu atzīst (lietas 4., 5. lapa).

[12.6] Ar 2023. gada 10. novembra /Persona E/ pirmstiesas kriminālprocesā sniegtajām liecībām apsūdzētā statusā izriet, ka viņam ir izskaidrota un saprotama 2023. gada 7. novembra apsūdzības būtība, pilnībā piekrīt apsūdzībā viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma kvalifikācijai pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas, savu vainu atzīst pilnībā, noziedzīgo nodarījumu izdarījis apsūdzībā minētajos apstākļos, iepriekš sniegtās liecības uztur pilnībā (lietas 46. lapa).

Lietas iztiesāšanā pirmās instances tiesā /Persona E/ sevi par vainīgu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā, atzina pilnā apmērā, nožēloja izdarīto noziedzīgo nodarījumu.

Arī apelācijas instances tiesā apsūdzētais atkārtoti norādīja, ka pilnībā atzīst savu vainu, nožēlo izdarīto noziedzīgo nodarījumu un lūdza noteikt sodu, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu.

[13] Tiesas kolēģija uzskata, ka norādītie pierādījumi ir neapstrīdami un pārliecinoši, lai atzītu, ka /Persona E/ izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas, līdz ar to izdarīja Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, par ko ir sodāms.

[14] Pirmās instances tiesa, taisot /Persona E/ attaisnojošu spriedumu, secinājusi, ka lietā nav konstatējama apsūdzētā izvairīšanās no tiesību ierobežošanas soda – transportlīdzekļu vadīšanas tiesības atņemšanas – izciešanas, jo 2023. gada 5. novembrī, kad apsūdzētais bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām vadīja transportlīdzekli –

automašīnu */Transportlīdzeklis A/* ar valsts reģistrācijas numuru /Transportlīdzeklis B/ –, izpildāms bija Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 10. oktobra lēmums par galīgā soda noteikšanu apsūdzētajam, ar kuru apsūdzētajam bija noteikts galīgais sods – sabiedriskais darbs uz 260 stundām, proti, nosakot /Persona E/ galīgos sodus gan ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu, gan arī ar Krimināllikuma 51. pantu, viņam noteiktajā galīgajā sodā nav noteikts papildsods – tiesību ierobežošana. Savukārt, transportlīdzekļa vadīšana bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, neizvairoties no transportlīdzekļu vadīšanas tiesības atņemšanas soda izciešanas, ir sodāma tikai kā administratīvs pārkāpums.

[15] Tiesas kolēģija šādu pirmās instances tiesas viedokli uzskata par kļūdainu.

Attiecībā uz apsūdzēto ir pieņemti divi lēmumi par galīgā soda noteikšanu Kriminālprocesa likuma 649. panta kārtībā.

Pirmais lēmums – ar Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 15.maija lēmumu lietā Nr. 4.1-1/0472-23/37 saskaņā ar Krimināllikuma 51. panta pirmo daļu sodam, kas noteikts ar 2023. gada 9. februāra Rīgas Austrumu prokuratūras prokurora priekšrakstu par sodu krimināllietā Nr. 11089096622, daļēji pieskaitīts neizciestais sods pēc 2022. gada 19. maija Daudznozaru specializētās prokuratūras prokurora priekšraksta par sodu krimināllietā Nr. 11520087821, un galīgais sods pēc nolēmumu kopības /Persona E/ noteikts sabiedriskais darbs uz 180 stundām, proti, galīgais sods pēc priekšrakstu par sodu kopības noteikts tikai sabiedriskais darbs bez papildsoda – transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanas.

Otrais lēmums – ar Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 10. oktobra lēmumu saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu, daļēji saskaitot sodus, kas noteikti ar Rīgas pilsētas tiesa 2023. gada 15. maija lēmumu lietā Nr. 4.1-1/0472-23/37 un Daudznozaru specializētās prokuratūras prokurora 2023. gada 21. augusta priekšrakstu par sodu krimināllietā Nr. 11092089321, /Persona E/ galīgais sods noteikts – sabiedriskais darbs uz 260 stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 35. panta pirmo daļu, Krimināllikumā paredzētais sods ir piespiedu līdzeklis, ko personai, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, šā likuma ietvaros valsts vārdā piespriež tiesa vai likumā paredzētajos gadījumos nosaka prokurors, sastādot priekšrakstu par sodu.

No minētās likuma normas izriet, ka personai kriminālsodu piespriež vienīgi ar tiesas spriedumu vai prokurora priekšrakstu par sodu.

Ar Daudznozaru specializētās prokuratūras prokurora 2022. gada 19. maija priekšrakstu par sodu krimināllietā Nr.11520087821 /Persona E/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīts ar sabiedrisko darbu uz 120 stundām, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 3 gadiem. Priekšraksts par sodu stājās spēkā 2022. gada 30. maijā.

Atbilstoši Ceļu satiksmes drošības direkcijas datu bāzē fiksētajam, /Persona E/ papildsods ir spēkā no 2022. gada 30. maija līdz 2025. gada 29. maijam.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta otro daļu naudas sods, tiesību ierobežošana, ja šie sodi tiek piespriesti kopā ar brīvības atņemšanu, probācijas uzraudzību vai sabiedrisko darbu, tiek izpildīti patstāvīgi.

Apstāklis, ka ar Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 15. maija lēmumu lietā Nr. 4.1-1/0472-23/37 /Persona E/ kļūdaini noteikts galīgais sods, t.i., bez papildsoda – transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanas – un attiecīgi arī Rīgas pilsētas tiesas 2023. gada 10. oktobra lēmumā, ar kuru noteikts galīgais sods, jau ņemot vērā ar Rīgas pilsētas tiesa 2023. gada 15. maija lēmumu noteikto galīgo sodu, nav noteikts papildsods, nevar būt pamats attaisnojoša sprieduma taisīšanai.

Kriminālprocesa likuma 649. pants reglamentē tiesas rīcību galīgā soda noteikšanai gadījumos, kad attiecībā uz notiesāto ir vairāki spriedumi vai priekšraksti par sodu. Kriminālprocesa likuma 649. panta kārtībā pieņemts lēmums tikai apvieno apsūdzētajai personai iepriekš piespriestos sodus.

2023. gada 5. novembrī, kad apsūdzētais bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām vadīja transportlīdzekli, bija spēkā Daudznozaru specializētās prokuratūras prokurora 2022. gada 19. maija priekšraksts par sodu, kas liedza vadīt transportlīdzekli, savukārt tiesas pieļautā kļūda, saskaitot vairākus spēkā stājušos nolēmumus, ar kuriem /Persona E/ bija piemērots sods, bija risināms Kriminālprocesa likuma 63. nodaļas kārtībā.

[16] Arī apsūdzētā un viņa aizstāves atsauce uz tiesiskās paļāvības principu, ka iestādes kļūda, kurā privātpersona nav vainojama, nedrīkst radīt privātpersonai nelabvēlīgas sekas, ir nepamatota.

Tiesas kolēģija norāda, ka atbilstoši Kriminālprocesa likuma 322. panta trešajai daļai, spēkā stājies nolēmums ir obligāts un izpildāms visiem. Apsūdzētais, zinot, ka ar Daudznozaru specializētās prokuratūras prokurora 2022. gada 19. maija priekšrakstu par sodu, viņam noteikts papildsods – uz 3 gadiem atņemtas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības –, to apzināti neievēroja. Savukārt kļūdains tiesas lēmums par galīgā soda noteikšanu, neatceļ ar prokurora priekšrakstu noteikto papildsodu, kas ir izpildāms atsevišķi no pamatsoda.

[17] Nosakot apsūdzētajam /Persona E/ sodu par Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, tiesas kolēģija ņem vērā Krimināllikuma 35. panta otrajā daļā paredzēto soda mērķi un Krimināllikuma 46. pantā paredzētos soda noteikšanas vispārīgos principus.

[17.1] Nosakot soda veidu, tiesas kolēģija ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

[17.1.1] Atbilstoši Krimināllikuma 7. pantā paredzētajai noziedzīgu nodarījumu klasifikācijai, apsūdzētā izdarītais nodarījums klasificējams kā mazāk smags noziegums, kas apdraud jurisdikcijas intereses tiesas sprieduma izpildē.

[17.1.2] Par apsūdzētā personību noskaidrots, ka viņš ir Latvijas Republikas pilsonis, ar 10 klašu izglītību, neprecējies, apgādībā esošu personu nav, strādā /Organizācija A/ par komplektētāju, agrāk vairākkārt kriminālī sodīts. Pēdējo reizi ar Daudznozaru specializētās prokuratūras 2023. gada 21. augusta prokurora priekšrakstu par sodu ar 100 sabiedriskā darba stundām.

Izvērtējot izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un apsūdzētā personību, tiesas kolēģija atzīst, ka apsūdzētajam nosakāms Krimināllikuma 312. panta otrās daļas sankcijā paredzētais sods – sabiedriskais darbs.

[17.2] Nosakot soda mēru, tiesas kolēģija ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[17.2.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu par apsūdzētā /Persona E/ atbildību mīkstinošu apstākli viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā ir atzīstams, ka viņš savu vainu atzīst pilnībā un izdarīto nožēlo.

[17.2.2] Saskaņā ar 48. panta pirmās daļas 1. punktu par apsūdzētā /Persona E/ atbildību pastiprinošo apstākli atzīstams, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, jo noziedzīgs nodarījums izdarīts neizciesta soda, kas noteikts pēc Daudznozaru specializētās prokuratūras 2023. gada 21. augusta prokurora priekšraksta par sodu, laikā.

[17.2.3] Ņemot vērā apsūdzētā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī ziņas par apsūdzētā personību, apsūdzētā atbildību mīkstinošu un atbildību pastiprinošu apstākli, tiesas kolēģija uzskata, ka par inkriminēto noziedzīgo nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā, /Persona E/ sodāms ar 200 sabiedriskā darba stundām.

Tiesas kolēģija uzskata, ka, nosakot apsūdzētajam /Persona E/ par Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu 200 sabiedriskā darba stundas, ir ievērots soda individualizācijas princips, tas ir taisnīgs, adekvāts noskaidrotajiem lietas apstākļiem un vainīgā personībai atbilstošs, un tieši ar šādu soda veidu un mēru tiks panākts Krimināllikuma 35. panta otrajā daļā noteiktais soda mērķis.

[17.3] Saskaņā ar Krimināllikuma 51. pantu galīgais sods /Persona E/ nosakāms šajā lietā noteiktajam sodam pilnībā pieskaitot ar Daudznozaru specializētās prokuratūras 2022. gada 19. maija prokurora priekšrakstu par sodu noteikto un neizciesto papildsodu – transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana. Neizciestais papildsoda termiņš – 1 mēnesis 20 dienas.

[18] 2023. gada 6. novembrī /Persona E/ piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā – un papildu drošības līdzeklis – aizliegums izbraukt no valsts –, kas atstājami negrozīti līdz spriedums stāsies spēkā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563. panta pirmās daļas 2. punktu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

atcelt Rīgas pilsētas tiesas 2024. gada 24. oktobra spriedumu.

Atzīt /Persona E/ par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā un sodīt ar sabiedrisko darbu uz 200 (divi simti) stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51. pantu noteiktajam sodam pilnībā pieskaitīt neizciesto papildsodu, kas noteikts ar Daudznozaru specializētās prokuratūras 2022. gada 19. maija prokurora priekšrakstu par sodu, un galīgo sodu /Persona E/ noteikt – sabiedriskais darbs 200 (divi simti) stundas, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 1 (vienu) mēnesi 20 (divdesmit) dienām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. pantu soda termiņā ieskaitīt /Persona E/ aizturēšanu no 2023. gada 5. novembra plkst. 19.40 līdz 2023. gada 6. novembra plkst. 10.15 – 8 (astoņas) sabiedriskā darba stundas. Soda – sabiedriskais darbs – izciešamā daļa 192 (viens simts deviņdesmit divas) stundas.

/Persona E/ piemērotos drošības līdzekļus – uzturēšanās noteiktā vietā un aizliegumu izbraukt no valsts – atstāt negrozītus līdz spriedums stāsies spēkā.

Uzlikt par pienākumu /Persona E/ 10 darba dienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās dienas reģistrēties Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā pēc savas deklarētās dzīvesvietas.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 darbdienu laikā kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574. un 575. pantā paredzētajos gadījumos, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas apgabaltiesā.

Pilns nolēmums pieejams 2025. gada 23. aprīlī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese (personiskais paraksts) S. Kalniņa

Tiesnese S. Amola

Tiesnese L. Šteinerte